

Sardar Patel University**M. A. Examination IInd Semester (CBCS) Sanskrit****Tuesday Date: 26/03/2019 Time: 10:00 a.m. to 01:00 p.m.****PA02ESAN21: Sahityashastra: Dasharupaka (Prakasha- 1, 2 & 3) & Kavyamimamsa (Adhyaya- 1 to 5)****Total Marks: 70****(10)****પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)**

૧. ધનંજયના આશ્રયદાતા રાજાનું નામ શું હતું ?
(A) તૈલપ (B) વિક્રમાદિત્ય (C) મુંજ (D) યશોવર્મા
૨. નાયકનાં સાત્ત્વિક ગુણો કેટલા છે ?
(A) ચાર (B) આઠ (C) પાંચ (D) દસ
૩. એકાંકી રૂપક પ્રકાર છે.
(A) વીથી (B) પ્રકરણ (C) ડિમ (D) સમવકાર
૪. પાંચ અવસ્થામાં સમાવેશ થાય છે.
(A) પ્રકરી (B) વિમર્શ (C) ગર્ભ (D) આરંભ
૫. પતાકા નાયકને કહે છે.
(A) વિટ (B) ચેટ (C) પીઠમર્દ (D) પ્રતિહારી
૬. રાજશેખરનું ગોત્ર છે.
(A) ભારદ્વાજ (B) યાયાવર (C) ગૌતમ (D) કૌશિક
૭. 'વ્યુત્પત્તિ: શ્રેયસી' - એવો મત કોનો છે ?
(A) મંગલ (B) શ્યામદેવ (C) આનંદવર્ધન (D) રાજશેખર
૮. કવિની કેટલી અવસ્થાઓ છે ?
(A) ચાર (B) ત્રણ (C) આઠ (D) દસ
૯. રાજશેખરની માતાનું નામ હતું.
(A) ભાનુમતી (B) સત્યવતી (C) જીતવતી (D) શીલવતી
૧૦. કાવ્યમીમાંસાના પ્રથમ અધિકરણનું નામ છે.
(A) રીતિનિર્ણય (B) દોષાધિકરણ (C) કવિરહસ્ય (D) ઉક્તિગર્ભ

પ્ર- ૨ ધનંજયના જીવન, સમય અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો**(૧૪)****અથવા****પ્ર-૨ રાજશેખરના જીવન, સમય અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો****(૧૪)****પ્ર-૩ (અ) ગમે તે બે કારિકા સાનુવાદ સમજાવો:****(૦૮)**

૧. અવસ્થાનુકૃતિર્નાટ્યં રૂપં દૃશ્યતયોચ્યતે।
રૂપકં તત્સમારોપાત્ દશધૈવ રસાશ્રયમ્।।
૨. નીરસોઽનુચિતસ્તત્ર સંસૂચ્યો વસ્તુવિસ્તરઃ।
દૃશ્યસ્તુ મધુરોદાત્તરસભાવનિરન્તરઃ।।
૩. મહાસત્ત્વોઽતિગમ્ભીરઃ ક્ષમાવાનવિકત્થનઃ।
સ્થિરો નિગૂઢાહઙ્કારો ધીરોદાત્તો દૃઢવ્રતઃ।।
૪. નાયિકા તુ દ્વિધા નેતુઃ કુલસ્ત્રી ગણિકા તથા।
ક્વચિદેકૈવ કુલજા વેશ્યા ક્વાપિ દ્વયં ક્વચિત્।।

પ્ર-૩ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સાનુવાદ સમજાવો:

(૦૮)

૧. 'ઉપકારકત્વાદલક્ષ્ણરઃ સપ્તમમઙ્ગમ્' ઇતિ યાયાવરીયઃ ।
૨. તથા યદવશંવદીકૃતઃ સમાસવદનુપ્રાસવદ્યોગવૃત્તિપરમ્પરાગર્ભ જગાદ સા ગૌડીયા રીતિઃ ।
૩. ત ઇમે ત્રયોઽપિકવયઃ સારસ્વત, આખ્યાસિક, ઔપદેશિકશ્ચ ।
૪. "ઉચિતાનુચિતવિવેકો વ્યુત્પત્તિઃ" ઇતિ યાયાવરીયઃ ।

પ્ર- ૪ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો:

(૧૫)

૧. આધિકારિક-પ્રાસંગિક કથાવસ્તુ
૨. વિષ્કમ્બકઃ-પ્રવેશકઃ ।
૩. નાયિકાની અવસ્થાઓ
૪. નાટિકાની વિલક્ષણતાઓ

પ્ર- ૪ (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો:

(૧૫)

૧. વિદ્યાસ્થાનાનિ ।
૨. કાવ્યપુરુષોત્ત્તિકથામાં પ્રગટ થતી રાજશેખરની કાવ્યવિભાવના
૩. પ્રતિભાનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૪. કાવ્યપાક અને તેના પ્રકારો